

RESSENYA 2: MUNTANYA

Senderisme al Pla de l'Estany: De Palol de Revardit a Sant Martí de la Mota

Interessant recorregut per un entorn privilegiat que suma història i paisatge, a través d'uns camins engrescadors que val la pena de conèixer i gaudir.

Fitxa tècnica

Recorregut: Veinat de Can Padrés. El Revardit. Clot de la Comellassa. Urbanització de Montbò. Puig de Sant Dalmau. Bosc Gran. Can Bufarol. Can Vila.

Distància: 14,45 km

Temps esmerçat: 3 h 45', sense aturades

Cota màxima assolida: 367 m

Desnivell acumulat: 323 m

Època aconsellada: tot l'any

Dificultat: nivell caminadors

Punt de sortida i retorn: Palol de Revardit

Com arribar-hi: Cal deixar l'autovia Banyoles – Girona per tal d'agafar la carretera comarcal a Palol de Revardit i de passada deixarem a l'esquerra el trencall que duu al pou de glaç.

Cartografia: Mapa Comarcal de Catalunya. Pla de l'Estany. Col·lecció 1:50 000. Institut Cartogràfic de Catalunya. www.icc.cat/vissir3

Descripció

0 h 00'. 141 m. Sortim carretera amunt davant el castell de la població. Al cap de 5 minuts, marxem a la dreta per un camí de terra que duu a Can Portelló, i de seguida arribem a una cruïlla de camins. Es continua pel principal que baixa entaforat dins l'espessor vegetal i tot seguit sortim a vorejar un conreu. El camí s'eixampla i s'enfila fent giragonses pel bosc fins sortir a la carretera GIV-5147 que seguirem amunt per poc temps.

0 h 25'. 173 m. Ens trobem al veïnat de Can Padrés o Pedrers, on veiem aquesta emblemàtica pairalia a l'esquerra, reconstruïda diverses vegades i que té uns orígens molt antics. La voltem pel darrere i seguim una pista forestal que va ascendint de manera suau entremig de l'alzinar. S'arriba a una derivació que fa costat amb una plantació de nogueres (12' – 218 m) i seguim recte amunt pel camí de la dreta. A prop trobem un trencant de camins amb una senyalització cap a Palol de Revardit. Agafem el que baixa a l'esquerra i, després de passar el sot del torrent de Can Valentí, trobem un altre trencant. Ara seguim el que té una balisa de BTT, anem remuntant aquest torrent i es passa tot seguit Can Mateu, distanciat a l'esquerra. A continuació dels antics cultius d'aquest mas en ruïnes, voregem una pineda de repoblació i ens acostem al Revardit en una corba que fa el camí. Creuem el riu d'una gambada a cobert dels plàtans que ombregen aquest indret humit.

0 h 50'. 170 m. En endavant tenim un trajecte forestal realment bonic, tot ascendint suaument per un camí, antany de pas important, que ondula al ritme de les característiques del terreny obac i feréstec. La nostra ruta remunta força estona la ubèrrima fondalada que drena el torrent del Clot de la Comellassa. El camí va serpentejant muntanya amunt mentre gaudim d'una vegetació abundosa i variada fins assolir el fil carener de la muntanya de Sant Dalmau (30' – 334 m). Hem anat a sortir al carrer de Sant Dalmau dins l'àmbit de la urbanització Refugis de la Mota. Aquesta és una urbanització força gran, perduda al mig de la muntanya, que en la seva major part pertany al poble de Montbó, del municipi de Canet d'Adri. Tombem amunt a mà esquerra pel carrer esmentat que segueix el límit de les comarques del Pla de l'Estany i el Gironès. Al cap de poc es passa un sepulcre neolític del tipus de

Galeria Catalana (III mil·lenni aC). Fem una mica més de camí per arribar al replà que culmina la muntanya.

1 h 50'. 363 m. Ja som al puig de Sant Dalmau, altrament dit turó de la Mota o turó de Montbó. Allà mateix s'enlaira la pilastra d'un vèrtex geodèsic que culmina el puig a 367 metres, amb unes petges de ferro per pujar-hi. Enlairats per damunt del nivell del mantell boscos, es gaudeix d'un paisatge extens i variat. Continuem per aquest camí veinal asfaltat que efectua un marcat revolt descendent i seguidament planeja un tram. Quan fa una forta girada la dreta (3' – 341 m,) el deixem per seguir endavant per un accés ample, fent costat amb la tanca metàl·lica d'una propietat. Més enllà continua un corriol fresat bosc endins, que aviat ens farà arribar a l'oratori de Sant Dalmau Moner en una clariana (348 m). Es tracta d'una modesta capella dedicada a aquest sant, nascut a Santa Coloma de Farners. El camí continua com a Via-Crucis davallant decididament fins sortir a la carretera de la urbanització (5' – 318 m). La seguim de baixada passejant tranquil·lament durant 1,5 kilòmetres, mentre la zona densament arbrada constitueix el principal referent del paisatge circumdant.

2 h 25'. 263 m. Arribem a Sant Martí de la Mota, paratge amarat de quietud i harmonia, ric en espais naturals d'un alt valor paisatgístic. L'esvelt campanar de planta quadrada, destaca per la seva elegància i senzillesa. En aquest indret es té una vista esplèndida cap a la banda de la Mare de Déu del Mont, muntanyes de l'alta Garrotxa, diferents pobles de la comarca i fins a la serralada pirinenca. L'església, d'origen romànic reformat, ja citada el 1058, te la portalada del s.XVII i les capelles del 1729. Després de la visita marxem fins al final de l'esplanada aparcament i baixem per una pista ampla. En un revolt veiem una gran casa ruïnosa (21' – 242 m) i posteriorment es van passant els camps d'aquest mas que es barregen amb retalls de bosc. Després d'avançar una estona en pujada sostinguda, abordem una pista travessera que serpenteja entremig d'una carena boscosa.

2 h 52'. 262 m. Seguim a ma dreta aquest antic camí traginer eixamplat, tot davallant per un territori eminentment forestal atapeït d'alzines i pins molt alts. Passem el trencant a la dreta que duu a Can Vilar i seguim fins acostar-nos a Can Bufarol (20' – 227 m), masia habitada que a la llinda de la porta té gravada la data de 1791. Més endavant coincidim amb una pista que ens ve per la dreta vorejant els camps de Cal Pastor (12' – 170 m). Seguim avall i creuem el torrent que delimita per llevant l'extens pla conreat de la Coromina, on ja divisem el conjunt aturonat de Palol de Revardit. Passem Can Vila (turisme rural) poc abans de trobar el passallís sobre el Revardit als afores del poble (16' – 134 m). Sense creuar-lo, podem agafar un corriol vora el corrent, entremig d'una filera de plàtans. S'arriba a una molt antiga passera amb lloses de pedra que permet creuar el riu i enfilars un carreró que mena davant el castell al bell mig de la població.

3 h 45'. 141 m. Aquest castell medieval és l'origen i emblema de Palol de Revardit. Bastit estratègicament en una petita elevació, no conserva la seva estructura original, ja que fou convertit en masia en un moment de la seva història. Tot i això, impressiona, amb la seva espectacular torre gòtica de planta quadrada de considerable amplada que s'enlaira davant mateix de la parroquial de Sant Miquel, situada dins del recinte del castell. Aquesta església d'origen romànic, fou reformada durant els segles XVII i XVIII. Un cop acabada l'excursió i deixant el poble, un trencall senyalitzat a la dreta mena al pou de glaç distant uns 500 metres. Ben restaurat, es troba dins un ombrívol alzinar

El comerç del glaç al Pla de l'Estany

Aquesta productiva activitat local es desenvolupà entre els segles XVI i principis del XX. Fou un lucratiu comerç organitzat i reglamentat que es convertí en el segle XVIII, període de major puixança, en un gran volum de negoci. És per això que l'Ajuntament corresponent, posava a subhasta els drets a vendre'l i, alhora, fixava el preu oficial. El gel era considerat com un element de primera necessitat i s'ha fet servir tradicionalment per a la conservació dels aliments i usos terapèutics. Per a obtenir el

glaç, a l'hivern l'aigua es desviava i s'estancava per facilitar que es glaces durant la nit. Quan el fred havia fet la seva feina, es procedia a serrar-lo i empouar-lo. S'introduïa per una obertura i s'anava estibant en capes separades, mitjançant palla, falgueres o bruc.

El pou de glaç de Palol de Revardit, tot i que no se sap la data exacta de la seva construcció, un document de l'any 1711 ja esmenta que servia per subministrar gel als habitants de Girona i Banyoles. El pou es va abandonar a principis del segle XX i no va ser fins a l'any 2005 quan es va netejar i restaurar l'interior. En aquest cas s'emmagatzemava el glaç que s'extreia de les bases sota el pont vell del Marmanya, a tocar de Riudellots de la Creu. Aquest pou de glaç, d'uns 10 metres de fondària i 8,35 metres de diàmetre, és un dels més grans i més ben conservats del Pla de l'Estany. També se'n coneixen l'existència d'altres a Cornellà de Terri, Crespià, Porqueres, Serinyà i Vilademuls.

ITINERARI 1

